

Revue sociálnych služieb
Revue of Social Services

ISSN 2729-9120
(online)

2023
Ročník 3
Číslo 2

Revue sociálnych služieb, ročník 3, číslo 2, rok 2023

Vydavateľ: Fakulta sociálnych vied, UCM v Trnave, Bučianska 4/A, 917 01 Trnava

Redakčná rada časopisu

Predsedička redakčnej rady: prof. PhDr. Mgr. Jana Levická, PhD., FSV UCM v Trnave

Zástupcovia/zástupkyne:

prof. PhDr. Beáta Balogová, PhD., MBA, PU v Prešove

doc. PhDr. Mgr. Oľga Bočáková, PhD., univ. prof., FSV UCM v Trnave

Členovia redakčnej rady:

prof. PhDr. Anna Bérešová, PhD., UPJŠ Košice, SR

doc. PhDr. Peter Brnula, PhD., UJEP Ústí, ČR

Dr. Hab. Ursula Anna Domżał, prof. nadzw., UNS, Łódź, Poľsko

PhDr. Michal Imrovič, PhD., univ. doc., FSV UCM v Trnave, SR

prof. PhDr. Peter Jusko, PhD., UCM BB, SR

PhDr. Pavla Kodymová, PhD., UK Praha, ČR

Dr.inž. Zygmunt Mietlewski, prof. WSSE, WSSE Gdańsk, Poľsko

doc. PhDr. Jaroslav Mihálik, PhD., FSV UCM v Trnave, SR

doc. PhDr. Markéta Rusnáková, PhD., KU v Ružomberku, SR

prof. Vladimír Pavlovič Šalajev, dr. fil. nauk, Joškar-Ola, Rusko

Mgr. Zuzana Truhlářová, PhD., UHK Hradec Králové, ČR

doc. PhDr. Martina Žáková, PhD., TU v Trnave, SR

prof. PhDr. Eva Žiaková, CSc., UPJŠ Košice, SR

prof. PhDr. Ladislav Vaska, PhD., UCM BB, SR

PhDr. Zuzana Mičková, PhD., FF UCM v Trnave, SR

Mgr. Jana Koišová, PhD., FZV UCM v Trnave, SR

prof. PhDr. Martina Mojtovej, PhD., FSVaZ UKF Nitra, SR

Technická redaktorka: Mgr. Michaela Vaceková, PhD.

Periodicita: 2 x ročne

ISSN 2729-9120 (online)

OBSAH

Editoriál.....4

Vedecké príspevky

LEVICKÁ Jana, ORLIKOVÁ Monika, MIČKOVÁ Zuzana

KLÚČOVÉ TÉMY V PREGRADUÁLNEJ PRÍPRAVE SOCIÁLNYCH PRACOVNÍKOV /
KEY TOPICS IN THE UNDERGRADUATE TRAINING OF SOCIAL WORKERS.....6

BASTA Veronika

VPLYV ZNEČISTENÉHO OVZDUŠIA NA ĽUDSKÉ ZDRAVIE S DÔRAZOM NA
CITLIVÉ SKUPINY / IMPACT OF AIR POLLUTION ON HUMAN HEALTH WITH
EMPHASIS ON SENSITIVE GROUPS.....20

MIŠINOVÁ Denisa

PROBLEMATIKA PŘELIDNĚNÍ – MYSTIFIKACE ANEBŮ NEVYHNUTELNÁ
BUDOUCNOST? / THE ISSUE OF OVERPOPULATION – MYSTIFICATION OR AN
INEVITABLE FUTURE?.....28

ORLIKOVÁ Monika

ŠPORT A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE / SPORTS AND THE
ENVIRONMENT.....36

VACEKOVÁ Michaela, RICHVALSKÝ León, STRCULOVÁ Zuzana

BÝVANIE AKO SOCIÁLNY DETERMINANT ZDRAVIA A BLAHOBYTU
MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT / HOUSING AS A SOCIAL
DETERMINANT OF HEALTH AND WELL-BEING MARGINALIZED ROMA
COMMUNITIES.....50

URBANOVÁ Klaudia, LEVICKÁ Jana

ŽIVOTNÉ CIELE MLADÝCH RÓMOV A RÓMOK / LIFE GOALS OF YOUNG ROMA
MEN AND ROMA WOMEN.....61

KURTANSKÁ Petra, LEVICKÁ Jana

NÁZORY VEREJNOSTI NA STRIEDAVÚ STAROSTLIVOSŤ / PUBLIC OPINIONS ON
ALTERNATIVE PERSONAL CARE.....72

Editoriál

Vážené čitateľky,
Vážení čitatelia,

tradične koncom roka vychádza nové číslo nášho časopisu *Revue sociálnych služieb*, do ktorého sme zaradili celkovo sedem príspevkov, ktoré sú zamerané na rozdielne problémy súčasnej spoločnosti.

Prvým z nich je štúdia ***Kľúčové témy v pregraduálnej príprave sociálnych pracovníkov***, ktorú pripravili prof. PhDr. Mgr. Jana Levická, PhD., PaedDr. Monika Orliková, PhD. a PhDr. Zuzana Mičková, PhD. Autorky svojim príspevkom reagujú na potrebu inovovať pregraduálnu prípravu v odbore sociálna práca tak, aby viacej zodpovedala zmenám, ktoré sa v tejto oblasti udiali v posledných dvoch dekádach.

Ing. Veronika Basta z Ministerstva životného prostredia SR do tohto čísla prispela príspevkom ***Vplyv znečisteného prostredia na ľudské zdravie s dôrazom na citlivé skupiny***. Pani inžinierka s týmto príspevkom vystúpila v novembri na konferencii ***Životné prostredie ako výzva pre spoluprácu***, keďže príspevok vyvolal živú diskusiu účastníkov konferencie, rozhodli sme sa ho zaradiť do tohto čísla, aby bol dostupný širšej čitateľskej verejnosti.

Na spomínanej konferencii zaznel aj príspevok, ktorý predniesla Mgr. Denisa Mišinová, DiS. a v ktorom riešila rozšírené tvrdenie o tom, že ľudská populácia sa neudržateľne zväčšuje. Práve pre veľkú aktuálnosť tejto témy, sme sa rozhodli o zaradenie jej konferenčného príspevku do 2. čísla roku 2023. Názov jej príspevku je: ***Problematika přelidnění – mystifikace anebo nevyhnutelná budoucnost?***

PaedDr. Monika Orliková, PhD. je autorkou príspevku ***Šport a životné prostredie***, v ktorom čitateľom predstavuje „odvrátenú tvár športu“, ktorý takisto patrí medzi faktory negatívne pôsobiace na životné prostredie. PaedDr. Monika Orliková, PhD. tak otvára diskusiu k chápaniu športu v holistickej perspektíve, kde do tohto segmentu patria okrem samotných športovcov a ich trénerov všetky manažérske aktivity spojené s prípravou veľkých športových akcií, výroby športových pomôcok.

Autormi ďalšieho príspevku, ktorý na konferencii zaznel, sú Mgr. Michaela Vaceková, PhD., PhDr. León Richvalský, PhD. a Mgr. et Mgr. Zuzana Strculová. V príspevku s názvom ***Bývanie ako sociálny determinant zdravia a blahobytu marginalizovaných rómskych komunít*** autori poukazujú na alarmujúci problém preľudnených rómskych obydľí s nevyhovujúcimi životnými podmienkami, čo má negatívny dopad na zdravie komunity. Autori poukazujú na potrebu komplexného a dlhodobého riešenia problematiky a predstavujú možnosti riešenia.

Ostatné dva príspevky sú spracované na podklade záverečných/bakalárskych prác. Zaradením týchto dvoch prác do časopisu chceme motivovať študentky a študentov, ktorí tiež patria medzi našich čitateľov k väčšiemu záujmu o výskum v oblasti sociálnej práce. Sme presvedčení, že aj študentské práce môžu prinášať nové témy, riešiť zaujímavé problémy, prípadne informovať o zaujímavých vedeckých zisteniach.

Prvým z nich má názov ***Životné ciele mladých Rómov a Rómok***, autorkami štúdie sú Bc. Klaudia Urbanová a prof. PhDr. Mgr. Jana Levická, PhD. Táto štúdia reaguje na pretrvávajúce tvrdenie, že mladí Rómovia vedú záhaľčivý spôsob života preto, lebo nie sú schopní vytvárať si žiadne životné plány, či ciele. Podkladom pre štúdiu bol kvalitatívny výskum, v ktorom sme preukázali, že naši informanti majú životné ciele podobné cieľom mladých ľudí z majoritnej časti spoločnosti.

Posledný príspevok, ktorý sme do tohto čísla zaradili nesie názov *Názory verejnosti na striedavú starostlivosť*, autorkami štúdie sú Bc. Petra Kurtanská a prof. PhDr. Mgr. Jana Levická, PhD. V štúdií sú spracované výsledky z kvantitatívneho výskumu, cieľom ktorého bolo zmapovať, čo si verejnosť myslí o striedavej starostlivosti. K zisteniam, ku ktorým sme dospeli patrí aj fakt, že slovenská verejnosť ešte stále nie je dostatočne pripravená akceptovať moderné formy usporiadania vzťahov rodičov a detí po rozvode.

*Jana Levická,
editorka*